

Старословенски језик – четврти језик на свету на који је преведено Свето писмо

28.08.2016.

Старословенски језик спада у групу јужнословенских језика. То је уједно и први књижевни језик свих Словена. Старословенски је језик који су у IX веку створили Ћирило и Методије на основу говора Словена из околине Солуна и „опремили“ га одговарајућом азбуком (глагољицом) како би са грчког превели богослужбене књиге, а понајпре Јеванђеље.

Иако су Солунска браћа за велики део речи нашла одговарајуће словенске изразе, старословенски ипак обилује и грчким терминима и граматичким конструкцијама. Грчким се говорило у Византији, а био је у то време прави „светски“ језик. Уз грчки, латински и готски, старословенски је четврти језик на свету на који је преведено Свето писмо, Словени су се уврстили у ред народа који Божију реч примају и слушају на свом језику, а 864. се сматра годином почетка словенске писмености.

Старословенски је имао чак 15 вокала, међу којима су била два полугласника, чак четири вокална р и л и два назала, какви се данас могу чути у француском и португалском. Полугласници су самогласници које су имали сви словенски језици, и они су у одређеном положају у старословенском давали е или о, а у старосрпском а (Воскрс – Васкрс), а и вокално р и л су у различитим словенским језицима давали различите рефлексе (**Христос воскресе – Христос васкрсе**), док су се назвали ослободили носног призвука, па су у различитим језицима давали различите гласове или групе гласова (**Свјат, свјат, свјат Господ Саваот – Свет, свет, свет Господ Саваот**).

Најзнаменитији словенски вокал је јат, који је направио збрку по словенским језицима и дијалектима, а у данашњем српском је дао е, ије (је) и и (млеко – млијeko – млико; вера – вјера – вира).

Историја

Старословенски језик је, као заједнички књижевни језик свих Словена, био разумљив свим словенским народима. Временом су у књижевни језик почеле продирати особине говора одређеног подручја, и тако су настале редакције. Српска редакција старословенског се назива српскословенски језик, а руска – рускословенски. Од редакција старословенског језика почињу историје књижевних језика словенских народа, а за нас је интересантан спој управо поменутог рускословенског, који је у једном периоду био чак и књижевни језик Срба – као књижевни убрзо се помешао са тадашњим књижевним језиком и дао славеносрпски, а као богослужбени остао је у употреби као црквенословенски језик, који се и данас користи.

Српскословенски, први српски књижевни језик, пре „споја“ са рускословенским и неколико деценија након тога, пре Вукове „револуције“, имао је неколико поступних и ненасилних прилагођавања говорном језику у смислу изговора и одбацивања слова која немају улогу у говору, а прво од тих прилагођавања извршио је Свети Сава. Српскословенским језиком су написани значајна дела српске књижевне и културне баштине (сетимо се само Слова љубве).

Занимљиво је да је старословенски језик до пре два века био богослужбени језик Румунске Православне Цркве.

Извор: magacin.org